

BIJLAGE 3 Overzicht instellen, verlengen, aanpassen, instandhouden en vervallen van reserves

Als onderdeel van de begrotingsactualisatie vindt een schouw plaats van de reserves in de gemeentelijke reserves. Dit geeft aanleiding voor diverse bijstellingen die worden toegelicht.

De opbouw van deze bijlage is als volgt:

- a) Instellen reserves;
- b) Verlengen looptijd reserves;
- c) Aanpassen reserves;
- d) Instandhouding reserves;
- e) Vervallen reserves.

a) Instellen reserves

Een drietal reserves wordt ingesteld. Dit betreft één nieuwe reserve en twee reserves die nader zijn uitgewerkt nadat de raad eerder heeft vastgesteld dat deze reserves ingesteld moeten worden.

Instellen projectreserve buffer energiecrisis en excessieve inflatie (Programma 15)

De gemeente en de inwoners van Den Haag worden geconfronteerd met de impact van de snel stijgende energieprijzen en overige excessieve inflatie. Daarom wordt dekking gereserveerd om impact deels op te kunnen vangen. Deze middelen worden toegevoegd aan de ondergenoemde reserve.

<u>Doelstelling:</u>	Deze reserve dient als buffer om incidentele negatieve impact van de snel stijgende energieprijzen en overige excessieve inflatie op te vangen. Het kan worden ingezet voor onontkoombare maatregelen en aantoonbare tekorten waarvoor geen andere dekking of (rijks)vergoedingen beschikbaar komen. Onttrekking is mogelijk na bestuurlijke besluitvorming hierover.
<u>Programma:</u>	15 – Financiën
<u>Activiteit:</u>	008.0.03 Trend en overige gemeentebrede reserveringen
<u>Categorie:</u>	Projectreserve
<u>Maximale hoogte:</u>	€ 25 mln.
<u>Maximale looptijd:</u>	31 december 2024

Instellen projectreserve 1 Straatreinigingsorganisatie (1SRO) (Programma 9)

In 2021 heeft de raad ingestemd met het voorgenomen besluit om alle medewerkers van de stichting Haags Werkbedrijf Publieke Taken per 1 oktober 2022 in dienst te nemen van de gemeente Den Haag en alle activiteiten, bezittingen en verplichtingen van de stichting Haags Werkbedrijf Publieke Taken (hierna: HWB) per 1 oktober 2022 over te nemen (RIS309291).

Daarbij is door de raad (RIS309291, besluitpunt V) besloten een bestemmingsreserve in te richten voor de frictie- en transitiekosten van de nieuwe straatreinigingsorganisatie. De dekking voor deze bestemmingsreserve komt uit de reserves en het eigen vermogen van de stichting HWB (die vrijvallen na de opheffing van de stichting) en middelen vanuit het programma 9 - Buitenruimte.

<u>Doelstelling:</u>	Deze reserve heeft als doel om de middelen voor de vorming van 1 straatreinigingsorganisatie beschikbaar te houden. Het betreft de overgenomen juridische verplichtingen en frictie/transitiekosten die ontstaan als gevolg van de overname HWB.
<u>Programma:</u>	9 - Buitenruimte
<u>Activiteit:</u>	210.B Inrichting en onderhoud buitenruimte
<u>Categorie:</u>	Projectreserve
<u>Maximale hoogte:</u>	€ 4 mln.
<u>Maximale looptijd:</u>	31 december 2025

Instellen Projectreserve Verduurzaming openbare verlichting (Programma 9)

In het coalitieakkoord 2019-2022 Samen voor de stad is aangegeven dat het aanbrengen van energiezuinige straatverlichting versneld zal worden. Voor het versneld aanbrengen van energiezuinige straatverlichting is 12 miljoen euro van de extra incidentele middelen uit de verkoop van Eneco voor de verduurzaming van openbare ruimte (energiezuinige straatverlichting e.d.) gereserveerd (RIS306372).

In 2021 heeft de raad ingestemd met een uitvoeringsvoorstel voor het versneld vervangen van conventionele armaturen door nieuwe duurzame led armaturen. Met de éénmalige impuls van € 12 mln. kunnen 16.000 vervangingen gerealiseerd worden en betreft circa 21% van het areaal. Daarbij is door de raad (RIS309080, beslispunt II) besloten een projectreserve in te richten voor de versnelde verduurzaming van openbare verlichting. De dekking voor deze projectreserve komt uit de reserve Duurzaamheid en Energietransitie (Enecomiddelen).

<u>Doelstelling:</u>	Deze reserve heeft als doel om de middelen voor de versnelde verduurzaming van openbare verlichting beschikbaar te houden en uiteindelijk 16.000 conventionele armaturen te vervangen door nieuwe duurzame led armaturen. Zodoende wordt een bijdrage geleverd aan de duurzaamheidsdoelstellingen van de gemeente .
<u>Programma:</u>	9 - Buitenruimte
<u>Activiteit:</u>	210.B Inrichting en onderhoud buitenruimte (verkeer en vervoer)
<u>Categorie:</u>	Projectreserve
<u>Maximale hoogte:</u>	€ 12 mln.
<u>Maximale looptijd:</u>	31 december 2025

b) Verlengen looptijd reserves

Voor de volgende reserves wordt een verlenging van de vastgestelde looptijd voorgesteld. Voor een tweetal reserves wordt eveneens voorgesteld deze aan meer activiteiten te kunnen besteden binnen het vastgestelde beleidsprogramma en de vastgestelde doelstelling van de reserve.

Alle programmareserves (heeft betrekking op programma's 2 t/m 14)

Beleidsprogramma's kennen een programmareserve voor het verrekenen van resultaat en het opvangen van risico's binnen het programma. Deze wordt voor de duur van één coalitieperiode ingesteld. De huidige programmareserves kennen een looptijd t/m eindejaar 2022. Dit wordt verlengd tot eindejaar 2026.

Max. looptijd: 31 december 2026 (was: 31 december 2022).

Reserve Regiofunctie Maatschappelijke opvang, Vrouwenopvang en Ambulancezorg (programma 8)

Den Haag heeft vanuit het Rijk middelen ontvangen ten behoeve van de regiofunctie Maatschappelijke opvang, Vrouwenopvang en Ambulancezorg. Om deze gelden niet te vermengen met reguliere gemeentelijke middelen is een reserve gevormd.

Omdat deze reserve is gevormd met middelen voor de regio, kunnen deze niet vrijvallen. Gezien de verwachting dat deze middelen de komende jaren nog benodigd zijn, wordt voorgesteld de looptijd van de reserve te verlengen van 2022 tot en met 2026.

Max. looptijd: 31 december 2026 (was 31 december 2022).

Reserve Maatschappelijke opvang

Deze reserve is ingesteld voor het oplossen van eventuele tekorten en om uitvoering te geven aan het Tien Punten Plan Maatschappelijke Opvang. Dat gaat onder meer over kleinschalige opgaven, goede zorg en begeleiding 24-uursopvang en extra aandacht voor preventie. Om de reserve ook in de komende jaren in te kunnen zetten voor deze doelen, wordt voorgesteld de looptijd van de reserve te verlengen van 2022 tot en met 2026.

Max looptijd: 31 december 2026 (was 31 december 2022).

Reserve Participatie (programma 13)

Bij de Programmabegroting 2022 – 2025 is de reserve Participatie ingesteld met als doelstelling om de regio en uitvoering van participatie te versterken. De reserve is toen gekoppeld aan programma 13. Stadsontwikkeling en Wonen en aan 1 activiteit: Wonen en Bouwen.

Bij instellen van de reserve is de looptijd van 3 jaar vastgesteld. Op basis van huidig inzicht lopen de activiteiten participatie in de gebieden Zuidwest en CIS door tot en met 2026. Het voorstel is om de reserve een looptijd tot en met 2026 te geven. In de praktijk blijkt nu dat er vanuit meerdere activiteiten onttrokken dient te worden aan deze reserve. Daarom wordt eveneens voorgesteld deze reserve te koppelen aan volgende activiteiten binnen het beleidsprogramma: aan activiteit Stadsvernieuwing en Bestemmingsplannen.

Max. looptijd: 31 december 2026 (was 31 december 2025).

Activiteit: Wonen en Bouwen, Stadsvernieuwing en Bestemmingsplannen (was: Wonen en Bouwen).

Reserve Prioritaire gebieden (programma 14).

Deze reserve is in 2021 ingesteld voor de aanpak van de prioritaire gebieden en kent 2023 als eindjaar. In het coalitieakkoord is afgesteld door te gaan met de aanpak van de prioritaire gebieden. Daarom wordt voorgesteld de looptijd van deze reserve te verlengen tot 31-12-2026.

Max. looptijd: 31 december 2026 (was 31 december 2023).

Reserve buffer impact coronacrisis (programma 15).

Deze reserve is in 2020 ingesteld om de negatieve impact van de coronacrisis op te vangen en kent 2022 als eindjaar. In het coalitieakkoord is afgesteld dekking uit deze reserve bij het budgettaire beeld van 2023 te betrekken. Daarom wordt voorgesteld de looptijd van deze reserve te verlengen tot 31-12-2023.

Max. looptijd: 31 december 2023 (was 31 december 2022).

c) Aanpassen reserves

Projectreserve voorbereidingskosten Omgevingsvisie

De gemeente heeft een reserve om dekking voor de voorbereiding en het opstellen van de omgevingsvisie beschikbaar te houden. In 2022 ontvangt de gemeente dekking van het Rijk voor transitiekosten in aanloop van de Omgevingswet (€ 3 mln.). De omgevingswet en omgevingsvisie zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Dit als gevolg van de invoering van de Omgevingswet, waarschijnlijk per 1 juni 2023. Om deze middelen ook beschikbaar te houden, wordt voorgesteld de naam en doelstelling van de reserve te verbreden waarbij ook de voorbereiding en uitvoering van omgevingsplannen en omgevingswet onder de doelstelling valt. Ook wordt voorgesteld de maximale hoogte aan te passen en de looptijd te verlengen.

Dit geeft de volgende bijstelling (toevoegingen zijn schuin gearceerd):

Naam: Reserve Voorbereidingskosten Omgevingsvisie, *Omgevingswet en Omgevingsplan*

Max. hoogte: € 5,6 mln. (was: € 2,6 mln.)

Max. looptijd: 31 december 2025 (was: 31 december 2023)

Doelstelling: Deze reserve heeft als doel om de beschikbaar gestelde middelen *voor de voorbereiding op de omgevingswet* en de voorbereiding en het opstellen van de omgevingsvisie en *omgevingsplannen* beschikbaar te houden.

d) Instandhouding projectreserves < € 2,5 mln.

In de financiële verordening is bepaald dat om onnodige reservevorming tegen te gaan, projectreserves die onder de drempel van € 2,5 mln. komen worden opgeheven waarbij dekking beschikbaar wordt gesteld aan de beleidsprogramma's. Voor de volgende reserves is het onwenselijk de reserves op te heffen.

Projectreserve Centrum Noord (programma 12, saldo per 1-1-2022 € 0,751 mln.)

Deze reserve heeft als doel om de beschikbaar gestelde middelen voor de kwaliteitsverbetering Centrum Noord gedurende de uitvoering van het project beschikbaar te houden. Deze uitvoering loopt nog over meerdere jaren en daarbij zijn in toekomstige jaren ook toevoegingen aan de reserve begroot waarmee deze weer boven de stand van € 2,5 mln. komt. Daarom wordt voorgesteld om deze reserve in stand te houden.

Projectreserve Volkshuisvestingsfonds DHZW (programma 13, saldo per 1-1-2022 € 1,458 mln.)

Deze reserve is bedoeld ten behoeve van de Haagse volkshuisvesting en stedelijke vernieuwing. Vanaf de prestatieafspraken 2010 hebben de woningcorporaties bij verkoop van sociale woningen de meerwaarde erfpacht afgedragen aan de gemeente. Deze afgedragen middelen zijn vanaf 2010 per corporatie gelabeld in het Volkshuisvestingsfonds. Ondanks dat de omvang van deze reserve lager is dan € 2,5 mln. is het onwenselijk deze op te heffen gezien de verplichte inzet van de middelen en de langere looptijd waarin in middelen onttrokken en toegevoegd worden. Daarom wordt voorgesteld om deze reserve in stand te houden.

Projectreserve Voorfinanciering actief en faciliterend grondbeleid (saldo per 1-1-2022 € 0,074 mln.)

De reserve betreft een revolving fund en dekt de financieringskosten van geactiveerde voorbereidingskosten voorafgaand aan de vaststelling van de grondexploitatie. De reserve biedt tevens dekking voor opgebouwde balansposities indien grondexploitaties of overeenkomsten niet (tijdig) worden vastgesteld. Hoewel de reserve momenteel lager is dan € 2,5 mln., is de functie van de reserve voor een soepel uitvoerbaar grondbeleid van onverminderd belang. Daarom wordt voorgesteld deze reserve niet op te heffen.

e) Reserves die vervallen

In de financiële verordening is bepaald dat om reservevorming tegen te gaan, reserves worden ingesteld met een eindejaar en dat, afzonderlijk van het eindejaar, een projectreserve vervalt indien deze een vulling van minder dan € 2,5 mln. kent. Op basis hiervan vervallen de volgende reserves.

Dit wordt kort toegelicht:

Prog.	Omschrijving reserve	Eindjaar	Saldo per 01-01-2022
4	Reserve Programma Toekomst Scheveningen Badplaats	2023	2.416
De reserve vervalt vanwege het beperkte saldo. De restantdekking wordt in 2022 ingezet in het beleidsprogramma ten behoeve van de vastgestelde doelen.			
6	Reserve Multifunctioneel gebruik schoolgebouwen	2022	1.910
Deze reserve kent 2022 als eindjaar, maar is nog niet volledig onttrokken. De dekking is beschikt aan basisscholen voor de inrichting van multifunctionele schoolgebouwen en worden na declaratie uitgekeerd. Voor het afwickelen van de projecten wordt de dekking van deze reserve toegevoegd aan de "reserve Onderwijshuisvesting exploitatiemiddelen".			
7	Bestemmingsreserve Werkoffensief +500	2022	1.985
Deze reserve is ingesteld ter bekostiging en fasering van het actieplan +500 om meer mensen uit de bijstand aan het werk te helpen. Het bedrag in de reserve zal dit jaar volledig benut worden.			
8	Reserve Zorg en Innovatie	2023	1.759
De reserve Zorg en Innovatie is een financieringsinstrument voor het ondersteunen van innovaties ten behoeve van de zorg en innovatieve ideeën rond zorg en ondersteuning. De reserve kent een stand per 1-1-2022 van € 1,759 mln. en de inzet van dit restant is in 2022 en 2023 begroot. De middelen horen bij het door de raad vastgestelde actieprogramma (RIS303214). De reserve wordt per 2022 opgeheven gezien de beperkte omvang. Door inzet van de reserve herstructurering reserves blijft de inzet in 2023 voor dit beleidsdoel behouden.			
13	Reserve The Hague World Forum	2022	3.640
Deze reserve kent een einddatum 2022 en kent een stand per 1-1-2022 van € 3,640 mln. Op 15 juli 2021 (RIS308403) heeft de raad besloten over de inzet van deze reserve voor het gebied met het uitvoeringsprogramma Visie WSBW. De dekking wordt hiervoor ingezet in 2022.			
15	Reserve Sociaal Economisch Herstelplan Coronacrisis	2022	11.409
De reserve Sociaal Economisch Herstelplan Coronacrisis is in 2020 ingesteld om een deel van de bekostiging van de activiteiten van dit plan te dekken. De raad heeft een plan van aanpak met zeven pijlers vastgesteld (RIS306618). De resterende dekking wordt ingezet voor planuitvoering in 2022. Hierna resteert een restsaldo van € 0,1 mln. dat wordt betrokken bij het budgettaire kader van de gemeente.			
15	Reserve ICT impuls	2022	0
Deze reserve is ingesteld als dekking voor de vervanging van noodzakelijke infrastructuur en is volledig onttrokken. De reserve vervalt.			
15	Reserve Allocatie incidentele middelen (nieuw beleid) 2019 - 2022	2022	26.183
Deze reserve is ingesteld voor het inzetten van middelen voor nieuw beleid in de begroting 2019- 2022 in verschillende jaarschijven, en is in 2022 volledig onttrokken. De reserve vervalt.			